

Skolskjuts i Tranås kommun

Utfärdat av:
Barn och utbildningsnämnden

Dokumenttyp:
Riktlinje

Beslutat av:
Cecilia Axelsson

Bu-kansliet

Dokument-ID:
1628

Publiceringsdatum:
2021-02-02

Version:
3

Revideras:
2022-02-02

Skolskjuts i Tranås kommun

Syfte

Barn och utbildningsnämndens riktlinjer ska underlätta tolkning av gällande lagstiftning för förvaltningen, vara lättbegriplig för medborgarna samt öka rättssäkerheten i lagtillämpningen. Barn- och utbildningsnämnden strävar efter att erbjuda en hög servicenivå, som medborgarna uppfattar som jämlik och tillfredställande.

Ansvar och befogenheter

Skola, entreprenör, förälder och elev har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan.

Utförande

Vårdnadshavarnas ansvar

- Att ansvara för elevens säkerhet mellan hemmet och uppsamlingsplatsen/hållplatsen samt under den tid eleven befinner sig där
- Att elev som missat skolskjutsen transporteras till skolan
- Att avboka skolskjuts om skjutsen inte skall användas
- Att ordna hemtransport i de fall eleven inte kan åka med den ordinarie skolskjutsen pga. akut sjukdom under skoldagen eller annan orsak
- Att omedelbart meddela kommunen sådana förändringar som kan påverka behovet av beviljad skolskjuts. Det kan till exempel vara om eleven byter folkbokföringsadress eller byter skola.
- Att meddela förändringar i schema vid växelvis boende eller av annan anledning, en månad innan förändringen sker
- Att ansvara för att eleven kommer i god tid till hållplatsen
- Att se till att eleven följer överenskomna ordningsregler
- Att träna och förbereda eleven på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt
- Vårdnadshavare har inte rätt att ändra tider, färdväg, platser för av och påstigning eller annat som har med skolskjutsens utförande att göra. Vid frågor och synpunkter kring detta skall vårdnadshavaren vända sig till handläggaren och entreprenören.

Entreprenörens ansvar

- Att under transport ansvara för att gällande trafikbestämmelser och ordningsregler följs
- Föraren är skyldig att underrätta skolan om ordnings- eller säkerhetsproblem uppstår under transporten. Eventuella problem skall föraren/entreprenören lösa tillsammans med skolan
- Det är inte tillåtet för föraren att släppa på eller av elever på andra ställen än de fastställda hållplatserna om inte annat anges genom intyg från förälder
- Hämtning och lämning vid hållplatser skall följa angiven tidtabell
- Att arrangera säkerhetsövningar

Skolans ansvar

- Rektor ansvarar för kontroll av säkerheten vid skolornas skolskjutshållplats
- Rektor ansvarar för att en särskild genomgång sker med de elever som färdas till och från skolan med skolskjuts. Genomgången skall bland annat omfatta trafiksäkerhets- och ordningsregler vid hållplats, vid av- och påstigning, under färd, samt vid förflyttning till och från fordon. Vidare skall lämnas råd och anvisningar om åtgärder och uppträdande i samband med en eventuell olycka. Entreprenören står för genomgången.
- När eleven anländer till skolan är det skolan som ansvarar för tillsyn och för att ordnings- och säkerhetsregler efterföljs. Detsamma gäller vid hemfärd efter skolans slut
- Vid hemfärd är det skolan som ansvarar för att eleverna kommer i tid till angivna avgångstider

Gällande regelverk

I skollagen (SFS 2010:800) finns bestämmelser om rätten till skolskjuts. Kommunen ska anordna kostnadsfri skolskjuts för elev i förskoleklass (skollagen 9 kap 15b §), grundskola åk 1-9 (skollagen 10 kap 32 §), grundsärskola åk 1-9 (skollagen 11 kap 31 §) och gymnasiesärskola (skollagen 18 kap 30 §), om det behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionshinder eller någon annan särskild omständighet. Denna rätt upphör i det fall elev eller vårdnadshavare väljer en annan skolenhet, kommunal eller fristående skola, än den kommunen erbjuder som förstahandsplacering (förskoleklass skollagen 9 kap 15c § och skollagen 9 kap 21a §, grundskola åk 1-9 skollagen 10 kap 33 § och skollagen 10 kap 40 §, grundsärskola åk 1-9 skollagen 11 kap 32 § och skollagen 11 kap 39 §, gymnasiesärskola skollagen 18 kap 31 § och skollagen 18 kap 35 §). I det fall kommunen har möjlighet att erbjuda skolskjuts till elev som valt annan enhet, utan att detta medför merkostnader för kommunen, skall eleven erbjudas skolskjuts även i detta fall.

Skolskjutsen skall dessutom anordnas på ett trafiksäkert sätt i enlighet med Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter om skolskjutsning, TSVFS (1988:17).

Beslut enligt delegationsordningen

Rätten till skolskjuts bereds och beslutas av handläggare i enlighet med delegationsordningen. Skolskjuts av särskilda skäl beslutas av förvaltningschefen.

Skolskjutsformer i Tranås kommun

Skolskjutsen anordnas med taxi/minibuss eller buss av ett upphandlat bolag. Den här lösningen tillämpas även vid särskilda omständigheter, t ex när eleven har en funktionsnedsättning.

Vid skolskjuts med skoltaxi/minibuss och buss är vårdnashavarna skyldiga att anmäla om eleven är sjuk eller av någon annan anledning inte kommer att använda skoltaxin/minibuss eller buss. Denna anmälan ska göras direkt till bussbolaget minst 30 minuter före beräknad resa. Kommunen tar en avgift på 200 kronor vid skoltaxi/minibuss eller buss som inte använts.

Kommunen kan också ingå särskilda skriftliga avtal för s.k. självskjuts. Då är det föräldrar som tar över ansvaret för den dagliga skolskjutsen när ovan listade alternativ inte är möjliga att tillämpa.

Skolskjuts inom central tätort

Skolskjuts inom Tranås kommun centrala tätort beviljas ej, förutom vid särskilda skäl.

Skolskjuts till placeringsskola från övrig tätort inom Tranås kommun

Utanför Tranås kommuns centrala tätort finns samlad bebyggelse som också räknas som tätorter. Definitionen av en sådan tätort är att det ska finnas minst 200 invånare och att det maximalt är 200 meter mellan husen. Beviljande av skolskjuts prövas områdesvis med utgångspunkt säker skolväg samt nedanstående kriterier.

Skolskjuts till placeringsskola från landsbygd

Skolskjuts anordnas för elever i förskoleklass och grundskolan som har ett avstånd mellan hemmet och skolan enligt det som beskrivs nedan.

Färdvägens längd

Skolskjuts anordnas för elever i förskoleklass och grundskolan som har ett avstånd mellan hemmet och skolan enligt det som beskrivs nedan.

Skolskjuts anordnas för:

- elever i förskoleklass med en färdväg som överstiger 2 km
- elever i åk 1 till 3 med en färdväg som överstiger 2 km
- elever i åk 4 till 6 med en färdväg som överstiger 4 km
- elever i åk 7 till 9 med en färdväg som överstiger 5 km

Skolskjuts anordnas från uppsamlingsplatser och till förskoleklass eller skolan som är elevens placeringsskola, dvs. dit kommunen har anvisat eleven.

Med begreppet "färdväg" avses den kortaste möjliga gång- eller cykelväg som är rimlig att använda och som är, med få undantag, framkomlig hela året.

Skolskjutshållplatsen ska förläggas så att avståndet mellan hemmet och skolskjutshållplatsen blir som följer:

- elever i förskoleklass och till åk 3 ska avståndet inte överstiga 1 km
- för elever i åk 4 till 9 ska avståndet inte överstiga 2 km

Trafikförhållanden

På grund av trafiksäkerhetsmässiga skäl, vilket bedöms utifrån hastighetsgräns, fordonsmängd eller andra trafiksäkerhetsskäl kan en elev beviljas skolskjuts utan hänsyn till skolvägens längd. Det gäller påtagligt besvärlig och riskfylld väg.

Vid bedömning av trafikförhållanden avgörs om det finns en förhöjd risk för olycka. Bedömningen görs efter hur säkert ett barn i sällskap av vuxen kan ta sig till och från hållplats samt röra sig utmed aktuell vägsträcka.

Funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning hos en elev är en annan omständighet som kan motivera att skolskjuts ordnas. Det ankommer på vårdnadshavaren att bifoga relevant underlag för bedömningen, till exempel medicinskt utlåtande från läkare. Intyget ska styrka behov och varaktighet av skolskjuts. En funktionsnedsättning kan anses ha en viss varaktighet om den varar mer än 12 veckor.

Vid kortvarig funktionsnedsättning ska olycksfallsanmälan och läkarintyg sändas till kommunens försäkringsbolag, som beslutar om skolskjuts vid olycksfall.

Annan särskild omständighet

En elev kan vara berättigad till skolskjuts av annan särskild omständighet än vad som ovan angetts.

Bostad och folkbokföringsadress

Rätten till skolskjuts bedöms generellt utifrån elevens folkbokföringsadress. I det fall eleven bor växelvis hos vårdnadshavarna, bedöms rätten till skolskjuts från båda bostadsadresserna separat. Detta gäller bara i det fall båda vårdnadshavarna är bosatta inom Tranås kommun. Växelvis boende definieras som att eleven bor växelvis hos vårdnadshavarna utefter ett specifikt schema i ett fast arrangemang. Förändringar i schemat måste anmälas en månad innan förändringen träder i kraft. Undantag kan göras för skriftlig ansökan om ändring i det fall extraordinära omständigheter föreligger.

I det fall eleven är bosatt i familjehem skall familjehemmets adress jämföras med folkbokföringsadressen.

Skolskjuts i mån av plats

En elev som inte har rätt till skolskjuts, men som bor längs en skolskjutslinje, kan åka med skolskjutsen under förutsättning att alla elever utmed linjen som har laglig rätt till skolskjuts får plats. Eleven åker då med skolskjutsen i mån av plats. Storlek på skolskjutsfordon beställs utifrån det antal elever som har laglig rätt till skolskjuts.

Skolelever som åker med skolskjuts i mån av plats prioriteras utifrån ålder och tid för ansökan. De yngsta eleverna får åka med i första hand och därefter beviljas eleverna plats efter stigande ålder. Om det utmed en skolskjutslinje finns flera skolelever som ansöker om att få åka skolskjuts i mån av plats, kommer eventuella platser fördelas av handläggaren. För att resa med skolskjuts i mån av plats behövs ett beslut från handläggare. Ansökan ska göras skriftligen.

Om en skolskjutslinje planeras upphöra eller ändra färdväg av någon anledning upphör även möjligheten för elever som reser i mån av plats. Eleven kan också förlora sin plats i skolskjutsen om det elevantal längs skolskjutslinjen som har laglig rätt till skolskjuts ökar eller minskar och förändringen innebär att det inte längre finns platser kvar att fördela till elever som reser i mån av plats. Ingen separat skolskjuts anordnas för hemtransport av elev som inte har rätt till skolskjuts enligt lagstiftningen. Nya av- och påstigningsplatser anordnas inte.

Skolskjuts vid val av annan skola

Rätten till skolskjuts gäller till den grundskola, grundsärskola och gymnasiesärskola eleven anvisades av kommunen. När vårdnadshavarna väljer en annan kommunal skola eller en fristående skola för eleven, är inte kommunen skyldig att anordna skolskjuts. Rätten till skolskjuts kan ändå föreligga, om det inte föranleder ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen att anordna skolskjuts (förskoleklass skollagen 9 kap 15b §, 15c § och 21a §, grundskola åk 1-9 skollagen 10 kap 32 §, 33 § och 40 §, grundsärskola åk 1-9 skollagen 11 kap 31 §, 32 § och 39 §, gymnasiesärskola skollagen 18 kap 30 §, 31 § och 35 §).

Avståndskravet avseende färdvägens längd ska också vara uppfyllt.

Vid val av fristående skola utanför Tranås kommun föreligger ingen rätt till skolskjuts.

Extrema förhållanden

Om skolskjutsens förare bedömer att skolskjutsen, på grund av väderlek, vägens skick eller dylikt, inte kan köras på ett trafiksäkert sätt ställs skolskjutsen in.

Avgift för skoltaxi

När en elev är berättigad till skoltaxi/minibuss eller buss är vårdnadshavaren skyldig att anmäla till bussbolaget när eleven inte kommer att använda skolskjutsresan. Anmälan ska göras minst 30 minuter före beräknad resa direkt till företaget. Vid oanmäld och utebliven skolskjutsresa tar Barn- och utbildningsnämnden en avgift på 200.- kronor per tillfälle.

Beslutsgång och rätten att överklaga

I samband med den årliga skolskjutsplaneringen ansöker vårdnadshavarna om skolskjuts via Tranås kommuns E-tjänst. Skolskjutshandläggaren fattar beslut enligt delegationsordningen och meddelar vårdnadshavarna. Om beslutet är negativt, har man rätt att överklaga.

Handläggaren informerar arbetsutskottet och nämnden om beslutet genom en anmälan av delegationsbeslut.

Överklagande av skolskjutsbeslut för elev som går i den av kommunen anvisade skolan

Om eleven går i den skolan som kommunen har anvisat, kan beslutet om skolskjuts överklagas enligt skollagen och enligt s.k. förvaltningsbesvär. När överklagandet inkommer till Barn- och utbildningsförvaltningen görs en rättidsprövning, dvs. handläggaren kontrollerar att överklagandet har inkommit inom tre veckor samt om nya uppgifter framkommit. Om beslutet ändras, får klaganden ett nytt beslut. Om det negativa beslutet står fast skickas överklagandet vidare till allmän förvaltningsdomstol, dvs. till förvaltningsrätten i Jönköping, för prövning. Förvaltningsrätten kommer att göra en ny prövning som kan leda till att kommunens beslut ersätts med ett nytt beslut.

Ett avslagsbeslut om skolskjuts ska överklagas skriftligen. Överklagan skickas till:

Tranås kommun

BU-kansliet

57382 Tranås

I överklagan skall det framgå:

- att det är ett överklagande
- vilket beslut som överklagas
- på vilka grunder beslutet överklagas
- vilken ändring som begärs i beslutet

Överklagande av skolskjutsbeslut för elev som går i *annan* än den av kommunen anvisade skolan

Som regel går rätten till skolskjuts förlorad när vårdnadshavaren väljer en annan kommunal eller fristående skola än den som har anvisats för eleven. Rätt att ansöka om skolskjuts föreligger ändå och om skolskjuts har nekats av kommunen, finns det möjlighet att överklaga enligt kommunallagen. Det innebär att, vid en prövning, kommer domstolen att ta ställning huruvida kommunens handläggning har varit lagenlig eller bristfällig. Domstolen kan alltså inte ta ett nytt beslut i stället för avslagsbeslutet avseende skolskjuts, utan den kan endast uttala sig om beslutets riktighet.

Överklagan enligt kommunallagens 13:e kapitel skall ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då det tillkännagavs på kommunens anslagstavla att protokollet över beslutet justerats.

Skriftlig överklagan skickas till:

Förvaltningsrätten i Jönköping

Box 2201

550 02 Jönköping

I överklagan skall det framgå:

- att det är ett överklagande
- vilket beslut som överklagas
- på vilka grunder beslutet överklagas
- vilken ändring som begärs i beslutet